

ԲԱՐՍԵՂ ԿԵՍԱՐԱՅՈՒ ԶՐՕՐՀՆՅԱՅ ԱՂՈԹՔԸ*

Օրինելով ես, Տեր Աստված ամենակալ, ամեն ինչում հզոր և սփանչեազոր, որ ոչնչից և անկազմ, խավար անդունդներից ստեղծեցիր երկինքը, երկիրն ու ծովը, և Քու Հոգին շրջում էր ջրերի վրա:

Որ ասացիր՝ Քող լինի լույս, և համասփյուռ լույս եղավ, իսկ ակնարկովդ երկնքից վերև գտնվող ջրերը՝ գտնվեցին: Տարածեցիր երկնքի հաստատության վրա ջրեղեն կամարը և նրանց միջից ճառագայթել տվեցիր արեգակին, լուսնին ու աստղերին: Այս երեղենները ընթանում են ջրերի միջով և չեն շիջանում, քանզի Քեզ համար ամեն ինչ ենթարկվում է:

Դրեցիր երկրի հիմքերը ծովի վրա՝ պատրաստելով գետեր, ջրերը հավաքվեցին ծովում, և ցամաքը երևաց ողջ բուսականությամբ: Մովը երկնեց, և մեծամեծ կետերն ու մանր ձկները նրանից առաջացան, իսկ տարատեսակ թռչունները՝ օդային վերին շերտերում: Երկիրը ծնեց կենդանի անասուններին և վայրենի գազաններին: Եղեմից աղբյուրներ բխեցրիր և գետերի քառակի քաժանումով երկրի չորս կողմը [ջրով] պատեցիր: Դու երկրի եռոյց ստեղծեցիր մարդուն և Քո ամենասուրբ փշմամբ կենդանություն տվեցիր և արևելում ընծայեցիր եղեմի պարտեզը՝ ամբողջ աշխարհը հնազանդեցնելով նրան: Իսկ նա օծի խաբեության պատճառով, որ իբրև մի տղայի խաբեց նրան և մատուցեց գիտության ծառի պտուղը, փառհից մեղակնալով, կարկատուն տերևով պարուրված՝ արտաքսվեց դրախտից:

Սակայն Դու չանտեսեցիր Քո ծառային, այլ, գթալով նրա ժառանգներին, Քեզ ծառա վերցրիր Սեթին ու Ենովֆին, որոնք հանելի եղան Քեզ: Ենովֆին տեղափոխեցիր անմահություն և ամբարշտացած² Կայնին իր գավակներով տեղատարափ անձրևով ջնջեցիր, իսկ արդար Նոյին խաչանշան տապանով փրկեցիր ջրեղեղից: Նրա տասներորդ [սերնդից] պահպանեցիր Աբրահամին, որի եետ ուխտ եաստատեցիր՝ հանելով նրա գավակին եգիպտացիների երկրից: Մովսեսի գավազանով Կարմիր ծովը պատռեցիր և Իսրայելին անցկացրիր, իսկ այն գոռոզ փարավոնին ծովի ալեկոծությամբ կորստյան մատնեցիր, Քո ժողովրդին եղիմում տասներկու աղբյուրների ու յոթանասուն արմավենիների մոտ հանգստություն պարգևեցիր³, ցույց տալով նրանց Քո փառքի գործությունը: Եվ Սինա լեռան վրա մահախլապատ ամպերով և երացալտ փայլատակմամբ ու ահավորագոչ փողերով նրան լուսավոր պատգամներ տվեցիր մեծն Մովսեսի միջոցով: Երկնքից տեղացող հացով ու ֆաղցր մանանյով կերակրեցիր բյուրբյուրների: Անջրդի ապառաժից աղբյուր բխեցրիր և հագեցրեցիր ծարաված ժողովրդին: Հեսուի օրերում սփանչեազորեցիր՝ Քո օրհնադիր երամանով

* Թարգմանությունը կատարվել է ըստ 1987թ. նրուսաղեմի հրատարակության «Հաշոց»-ի բնագրի:

¹ Բարսեղի ճառում «Եռուֆո որ ի վերու քան զերկինսն» և համանման մի շարք այլ արտահայտությունների աղբյուրը Աստվածաշնչի ՄՆՆԴ. Ա 7 հատվածն է: Համաձայն նրանով պայմանավորված աշխարհընկալման, երկնային մթնոլորտը մի տարածուն ծածկոց էր, որը քաժանում էր իրենից վերև և ներքև գտնվող ջրերը: Անձրևների տեղումը կապված էր այս ծածկոցի պատուկելու հետ:

² ամբարիշտ - քարույգ՝ Աստվածապաշտությունից հեռացած:

³ Տե՛ս Թվոց ԼԳ 9:

արգելելով Հորդանանի [հոսքը] և անցկացնելով սուրբ Տապանակը: Պատվիրեցիր ֆահաճանքի կանգնած տեղից տասներկու ֆար վերցնելով՝ կանգնեցնել Գաղգա-
ղայում, որոնք մինչև այսօր կան՝ իբրև վկա Քո երաշխի:

Հորդանանի հոսանուտ ջուրը ֆարակույտի նման կարծրացրիր և Երիֆովի ֆարե պարիսպը ջրի նման թափեցիր ու փլեցիր Քո խոսքով: Հետևե՛՛հ անշարժացնելով արեգակն ու լուսինը՝ վանեց-ռչնչացրեց իր թշնամիներին և Խարայելի որդիների սեփականությունը դարձրեց այն երկիրը, որտեղից ընտանեկան կաթն ու մեղրը: Բազում ուրիշ բարեգործություններ արեցիր մարդկային ազգի համար, իսկ օրերի լրումից հետո հայրական ծոցիցդ Քո Միածին Որդուն առաքեցիր, որ եկավ ու Սուրբ Կույսից մարմին զգեցավ և ելավ այն մոլորվածի համար, որին թշնամին հանեց կյանքի պարտեզից և չար գազանի նման հետապնդելով՝ մահարեք թույլներով վիրավորեց տեսակ-տեսակ ախտերով և ամայի ճանապարհներին ու գաշտերին ցիր ու ցան արեց:

Իսկ Քո բարերար Միածինը ֆաղթրածայն բարբառելով՝ ասաց. «Եկե՛ք ինձ մոտ, ո՛վ բոլոր աշխատածներ ու բեռնավորվածներ, և ես կհանգստացնեմ ձեզ ֆաղթը լծով ու փոքր բեռով»⁴:

Ապա իր բարերարության շնորհով բոլորին համախմբելով՝ տարավ Հորդանան գետի մոտ և տեսավ ջրերի մեջ բնավորված առեղի վիշապին, որ կամենում էր կլանել մարդկանց, իսկ Հորդանանի հորդափոս ալիքները հանդարտ կանգնել էին⁵, ինչպես ասում է Հորը:

Իսկ Միածին Որդիդ ինքն իսկ իր մեծ գործությամբ ջրերի մեջ գարշապարներով ոտնակոխ անելով, թշվառացրեց այն մեծ գազանին, ըստ կանխասաց մարգարեի, թե Դու վիշապի գլուխը շախշախեցիր ջրերի վրա⁶:

Այնտե՛ղ Դու հայտնեցիր Քո Աստվածությունը: Հայր Աստված ծայնեց. «Դա է իմ սիրելի որդին», իսկ լուսափայլ Հոգիդ աղավակներա իջավ: Ուստի և առաջընթաց կարողանալ՝ Հովհաննես Մկրտիչը, մատնացույց արեց. «Ահա Աստծու Գառը, որ բռնում է աշխարհի մեղքը»⁷:

Ապա ամենքին հրամայեց ջուրը մտնել, ոտնակոխել թշնամու գործությունը և, բալորին լվանալով մեղքերի ախտից, նորափեսուր գարդարեց և կնից խաչանիշ դրոշմով՝ լինելու համար մի հոտ և մի հովիվ, առանձնացրեց իր Սուրբ Կաթողիկե եկեղեցու գավիթներում:

Մարգարեներով ամրացրեց, առաքյալներով պարսպեց, մարտիրոսներով պսակազգեստ դարձրեց, ավետարանական խոսքերով զվարճացրեց, որպեսզի ամենքը խաղաղության մեջ վայելեն:

Երիտասարդներն ու կույսերը, ծերերն ու մանուկները, ամեն ոք ցնծությամբ և ուրախությամբ գոհություն պատվ է մատուցեն Աստծուն, քանզի այսօր աստվածային ու երկնային, սուրբ և պատվական է այս տոնը, և Սուրբ Հոգու աստվածային ճառագայթների լույսը այսօր ծագեց պայծառացած աշխարհում:

Այսօ՛ր Աստված մաքրեց ջրերը, լուսավորեց մարդկանց և երկնայիններ դարձրեց:

4 Տե՛ս Հեսու 9:

5 Տե՛ս Մատթեոս ԺԱ 29:

6 Տե՛ս Հոբ Խ 23:

7 Տե՛ս Սաղմ. 29 13:

8 Տե՛ս Հովհ. Ա 29:

Այսօր երկիրը համապատասխանաբար նոր երկինք եղավ, քանզի Աստծու Որդին երկրի վրա երևաց և մարդկանց հետ շրջեց և գալով Հորդանան գետի մոտ՝ սրբեց ջրերը և ջրի սրբության մասին հազու կենդանության մասնավորեց մարդկանց:

Այսօր Աստվածային Երրորդությունը երկրի վրա երևաց, և մարդը երկիրը լի է նրա փառով:

Հայրը երկնքից վկայեց. «Դա է իմ սիրելի որդին, որին տվեցի հաճությունս»⁹, իսկ Սուրբ Հոգին աղավանակեց իշով նրա վրա:

Այսօր՝ անմարմին զորքերի վերին զորությունները երկրի վրա սպասավորեցին մեր Քրիստոս Աստծուն, իսկ երկնքում փառաբանություն մատուցեցին Հորը:

Այսօր, ո՛վ Քրիստոսի հավատացյալ նոր ժողովուրդ, եկե՛ք ցնծա՛նք և այս երկնային ու սուրբ տունը հրեշտակների հետ տոնենք:

Այսօր մեզ հասավ լուսավոր այս տոնի ժամանակը, և հրեշտակները մարդկանց հետ տոնում են, իսկ Սրբոց դասերը բազմապատկում են այս օրվա արժեքը:

Այսօր Սուրբ Հոգին էր շնորհներով սրբեց ջրերը՝ աջակցելով (Որդուն):

Այսօր երկնքից շնորհների ցողը ցնծության վերացողեց, և այսօր անշեշ արեգակը ծագեց մարդը աշխարհը լույսով ոգողելով:

Այսօր լուսինը մեծ լույսով ծագեց՝ և նրա հետ աշխարհն է պայծառացում:

Այսօր լուսազգեստ լուսատուները ուժգին փայլատակմամբ տեղեկեցրեց քարեխնամեցին:

Այսօր աստվածային ամպերը և երկնային ցողերը մարդկանց վերացողեցին:

Այսօր ծովերն ու ջրերի ժողովուրդները տարածվեցին Տիրոջ ոտների առջև:

Այսօր աներևույթը երևաց, և անտեսանելին տեսանելի դարձավ, որպեսզի մեզ էրեն տեսնողներ դառնի:

Այսօր Աննդն էր լինելության մեջ խորհրդով հաստատվեց:

Այսօր՝ անխոնարհելի գլուխը էր ծառայի առջև խնամարեց, որպեսզի մեզ (մեղքի) ծառայությունից ազատի:

Այսօր լեռներից ծառայեցնելու համար խոնարհեցրեց, գետերը ծով դարձրեց, և ջրերի մարդը բնաշխարհը օրհնվեց ու սրբվեց:

Այսօր առաջընթաց մարգարեն կանգնեց նրա առջև, ով թառնաց աշխարհի մեղքերը:

Այսօր նահատամարտի մեջմտավ պատերազմների մեջ հզորը, որպեսզի ընկղմի հակառակորդ վիշապին:

Այսօր (Աստվածորդին) կամովին եկավ և մարդդովին լուսավորեց նրանց, ովքեր նրա առջև կանգնելու փափագ ունեին:

Այսօր մարգարեն, կանգնելով խմբագործողի¹⁰ առջև, դողալով տեսավ Աստծուն՝ եկած մարդկանց մոտ:

Այսօր Աստվածաշունչը բռնեց գլխին, անեղ ու հրակեզ Աստված մոտեցավ, որպեսզի խափանի ապականության տարածումը:

Այսօր ծառան երկյուղածության կանգնեց Տիրոջ առջև, քանզի Աստված եկել էր աշխարհ:

Այսօր տեղացին Սուրբ Հոգու շնորհները, և բոլոր արարածները դրանով լցվեցին:

⁹ Տե՛ս Մարկոս Ա 11:

¹⁰ Խմբագործող - ամենքի արարիչ, ստեղծող, Աստված:

Այսօր մեղքերից ազատը եռօտարար աշխարհն առավ իր խնամակալության տակ:

Այսօր ծովի աղետամ ջրերը ֆաղցրահամի վերածվեցին մեր Մեծն Աստծու կողմից:

Այսօր սնունդ և ունայն կուտեքը ծախողվեցին ու ասպարեզից վերացան. իսկ մարդկային բնությունը, ազատվելով մեղքի ծառայությունից, եամարծակություն ստացավ:

Այսօր Աստծու երևալուն պես աշխարհի մատախուղը սրվեց ու մաքրվեց:

Այսօր ջրերը աշխարհի փրկության միջոց եղան:

Այսօր Աստծու հայտնվելով բոլոր արարածները հառազաթազգեստ երևացին:

Այսօր դրախտը բացվեց մեր այս բնության առջև, և մարդիկ արդարությամբ գնեցին հավիտենական կյանքում:

Այսօր, եին տրամությունից վերափոխվելով, որպես նոր Իսրայել փրկվեցին:

Այսօր Աստծու արքայությունը ծառանգեցին, զի Տիրոջ արքայությունը վախճան չունի:

Այսօր մենք ևս գոչելով աղաղակում ենք ու ասում. «Մեծ ես Դու, Ով Տեր, և սփռեցի ես Քո գործերը, և ոչ ոք խոստով այնքան լեցուն չէ՝ օրհնելու համար Քո հրաշքերը, փառքի Քո ամենակարող գործությամբ ստանձնել ես բոլոր արարածների խնամակալությունը և նախախնամությամբ կարգավորում ես աշխարհը»:

Դու չորս տարբերից ստեղծեցիր աշխարհը և չորս եղանակներով տարվա ամբողջությունը պսակեցիր:

Քեզից դուրս եմ իմանալի՝ գործությունները, արեգակն է Քեզ օրհնում, լուսինը փառավորում է Քեզ, աստղերի բոլորը Քեզ են բարբառում, լույսը Քեզ է հնազանդվում, Քեզից անդունդներն են սարսում և աղբյուրները Քեզ են ծառայում:

Դու տարածեցիր երկինքը իբրև կամար և կառուցեցիր երկիրը՝ հաստատելով ջրերի վրա: Դու պատրաստեցիր ծովը ավազով, Դու կենդանությամբ օդը լցրիր, ահեղ ես Դու, և ո՞վ կարող է Քո առջև կանգնել:

Հրեշտակային գործությունները Քեզ օրհնում են, և հրեշտակների դասերը՝ եկրպագում: Վեցթևյան սերույթները վեր բարձրանալով՝ Քո անմատույց լույսով են պարփակվում-ծածկվում, փառքի Դու ես Աստված՝ լինելով անպարագրելի¹², անճառելի ու անպատմելի:

Եկար երկիր, ծառայի կերպարանք առար՝ լինելով մարդու նման և նրա կերպարանքով, փառքի, Ո՛վ մարդասեր Տեր, Քո բազում գթությամբ չէիր կարող ևանդործել՝ տեսնելով մարդկային ազգին բանասարկուից բռնադատված, այլ եկար և փրկեցիր մեզ:

Խոստովանում ենք Քո շնորհները, բարոգում ենք Քո ողորմությունները, չենք քաֆցնում Քո քարեգործությունը:

Մեր արարածական բնության սերունդներին ազատեցիր, կուսական արգանդը սրբեցիր Քո անճառելի Մեծության շնորհով:

Բոլոր արարածները օրհնում են Քեզ, հայտնված Բանդ Աստված, փառքի Դու, Աստված, երկրի վրա երևացիր և մարդկանց մեջ շրջեցիր:

11 Իմանալի - աննյութական, եզրեղեն:

12 Անպարագրելի - անսահման, անճիր:

Դու ես Հորդանանի հոսանքը սրբեցիր՝ երկնից առաքելով Քո Սուրբ Հոգին, և նրանում բնավորված վիշապի գլուխը ջախջախեցիր:

Իսկ այժմ աղաչում եմք Քեզ, Ով մարդասեր Տեր, առաքիլ Սուրբ Հոգիդ այս ջրերի վրա և օրհնիր ու սրբիր սա և սրան Հորդանանի շնորհը տուր՝ դարձնելով օրհնության աղբյուր, անապականության պարգև, մեղքերի ջնջում, հիվանդների բժշկություն, գարնունների վիշապների խորտակում, ախտաժանեների¹³ առողջություն, անհաղթելի թվացող [չար] ուժերին հակառակորդ՝ լցված հրեշտակային գործությամբ:

Քանզի Դու ես, Տեր Աստված, որ անապատում դառնահամ ջրերը Մովսեսի գավազանի միջոցով փոխարկեցիր և Քո ծարավ ժողովրդին արբեցրիր:

Դու ես, որ Եդիպի միջոցով երով ու ջրով Իսրայելին ազատեցիր Բահաղի ծառայությունից:

Դու ես, որ դառն ու անպիտիկ այն ջրերը Եդիսեի ժամանակ աղով գործածելի դարձրիր, իսկ ամուլ ժողովրդին բժշկեցիր:

Այժմ հենց Դու ինքդ, Ով Տեր, Սուրբ Հոգուդ միջոցով մոտեցիր մեզ և օրհնիր այս ջուրը, որպեսզի սա ոչ միայն դառնա միջոց տների շնություն, հիվանդների բժշկության, հոգիների և մարմինների փրկության համար, այլև օգտակար լինի ցանկացած կարիքի համար, քանզի Դու ռդորմած և մարդասեր Աստված ես:

Թող փախչեն սրանից (ջրից) այն անձինք, ովքեր Քո ծառաների դեմ չարք են խորհում: Քո մեծ, փառավորյալ ու սքանչելի անվանքն եմք դիմում, Ով Տեր, և Քեզ՝ Հորդ, Որդուդ և Սուրբ Հոգուդ մասնում եմք օրհնություն և փառք, այժմ և միշտ և հավիտյանս հավիտենից: Ամեն:

Աստված Կենդանի, որ էն և ես և էդ, որ անսկիզբն լինելով և Ասվածային իշխանությամբ պատմառ դառնալով բոլոր էակներին, բոլորին գոյություն պարգևեցիր և ամեն ինչ ստեղծեցիր:

Ով Աստված, ստեղծիչ ամենայնի, որ ջրերի վրա փայլելով, հայտնեցիր Քո Սուրբ և Կենդանարար Հոգին, իսկ Հորդանան գետում՝ գործությունդ ու փառք:

Նախակարապետն ու մարգարեն, տեսնելով աղավաղ կերպարանքով Քո էակից Սուրբ Հոգուն, աղաղակեց՝ ասելով Քո մասին. «Ահա գառն Աստծու, որ քառնում է աշխարհի մեղքը»:

Որ ընթացար ջրերի վրայով և սրբեցիր այն Քո սուրբ տոնահեռներով, իսկ այժմ, Ով Տեր Աստված մեր, օրհնի՛ր այս ջրերը՝ ծառայեցնելով այն Քո ծառաների մաքրության համար: Վանի՛ր սրանից բոլոր վնասակար ու չար բաներն ու ախտերը և սատանայի ամբողջ բռնությունը: Նաև հաստատի՛ր սրա մեջ ամենագոր Սուրբ Հոգուդ շնորհները՝ բժշկություն, առողջություն և Ամենաչարի դեմ հաղթության կարողություն:

Եվ մենք ամենքս սրանով թող արժանանանք Քո օգնությանը և Քո ընդունելությանը, բժշկությանդ, օրհնությանդ ու սրբությանդ և անդադար պիտի փառավորեմք Հորդ, Որդուն և Սուրբ Հոգուն՝ այժմ և միշտ և հավիտյանս հավիտենից: Ամեն:

ԳՐԱԲԱՐԻՑ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ՝
ԱՐՇԱԿ ԱԲԵՂԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆԻ

¹³ Ախտաժան - հիվանդ, ախտահարված: